

โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

โดย

กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการประมง สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักการและเหตุผล

“เกษตรกรทฤษฎีใหม่” คือ ระบบการเกษตรที่เน้นการจัดการทรัพยากรน้ำในไร่นาให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดสรรพื้นที่สำหรับ ใช้ในการเพาะปลูกเพื่อบริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก ที่มีเหลือจึงขาย มีการสร้างผลผลิตอาหารที่เพียงพอและสร้างการผลิตที่หลากหลายสำหรับเป็นแหล่งรายได้มั่นคงของครัวเรือน สร้างความมั่นคงด้านอาหาร เกิดการพึ่งพาตนเอง และลดการพึ่งพาจากภายนอก

ดังนั้นเพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีต่อปวงชนชาวไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำ “โครงการ ๕ ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง” ขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ และดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ และให้สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ตามวาระของประเทศ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรที่มีความสมัครใจ และ “ระเบิดจากข้างใน” ซึ่งต้องการสมัครเข้าร่วมโครงการฯ จากทุกตำบลของประเทศเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๑ อีกจำนวน ๗๐,๐๐๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๑๕๐,๐๐๐ ราย (ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๑) ได้น้อมนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้กับกิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ของตนเองตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่เกษตรของเกษตรกร
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ลดรายจ่ายในครัวเรือนมีรายได้เสริม และสามารถพึ่งพาตนเองได้

เป้าหมาย

เป้าหมายในจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

๑. เกษตรกรรายใหม่ ปี ๒๕๖๑ ที่มีความสมัครใจ และคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในพื้นที่ ๒๓ อำเภอ ทุกตำบล จำนวน ๑,๑๙๓ ราย
๒. เกษตรกรรายเดิม ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๐๘๑ ราย ที่เข้าร่วมโครงการฯ มีการประเมินศักยภาพและจัดกลุ่มเพื่อการพัฒนาตามแนวทางที่กำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๐- กันยายน ๒๕๖๑

พื้นที่ดำเนินงาน

จังหวัดนครศรีธรรมราช ดำเนินงานในพื้นที่ ๒๓ อำเภอ กำหนดให้ส่วนราชการต่างๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพในแต่ละอำเภอ โดยสำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเจ้าภาพหลักรับผิดชอบอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช รายละเอียดในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ พื้นที่ดำเนินงานโครงการ และจำนวนเกษตรกรแยกรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร ปี๒๕๖๐ (ราย)	จำนวนเกษตรกร ปี๒๕๖๑(ราย)
๑	ฉวาง	๒๑	๕๐
๒	ทุ่งสง	๔๘	๔๗
๓	เมืองนครศรีธรรมราช	๓๓	๕๕
๔	ปากพนัง	๗๐	๕๓
๕	พรหมคีรี	๒๕	๑๓
๖	เฉลิมพระเกียรติ	๘๐	๕๐
๗	ชะอวด	๗๓	๖๕
๘	เชียรใหญ่	๕๖	๘๗
๙	หัวไทร	๕๗	๗๙
๑๐	ท่าศาลา	๓๔	๕๐
๑๑	ถ้าพรธรรมา	๖๗	๑๖
๑๒	บางขัน	๕๒	๕๗
๑๓	ทุ่งใหญ่	๔๖	๕๒
๑๔	ช้างกลาง	๒๒	๒๒
๑๕	ลานสกา	๑	๕๑
๑๖	ร่อนพิบูลย์	๕๒	๖๕
๑๗	จุฬาภรณ์	๗๑	๕๑
๑๘	พระพรหม	๔๑	๕๐
๑๙	ขนอม	๓๐	๕๐
๒๐	สิชล	๖๔	๘๕
๒๑	นบพิตำ	๓๔	๓๙
๒๒	พิปูน	๗๔	๕๑
๒๓	นาบอน	๓๐	๕๕
	รวม	๑,๐๘๑	๑,๑๙๓

งบประมาณดำเนินงาน

งบประมาณที่ใช้ดำเนินงานโครงการ จำนวน ๓๕๗,๙๐๐ บาท (สามแสนห้าหมื่นเจ็ดพันเก้าร้อยบาทถ้วน) นำไปใช้ในกิจกรรม ส่งเสริมความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ส่งเสริมองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการ โดยนำเกษตรกรตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย ศึกษาดูงาน ติดตามและประเมินผลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

วิธีดำเนินงาน

๑. สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช โดย กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการประมงร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี กับประมงอำเภอในพื้นที่

๒. สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช โดย กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมอาชีพและประมงอำเภอในพื้นที่ส่งเสริมความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ ๒๕๖๑ (รายใหม่)

๓. สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช โดย กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรรายใหม่ ปี ๒๕๖๑ ตามหลักสูตรกลาง ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยนำเกษตรกรศึกษาดูงานแปลงต้นแบบในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ประสบความสำเร็จ ซึ่ง สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพดูแลเกษตรกร พื้นที่อำเภอขนอม จำนวน ๕๐ ราย

๔. ประสานศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดนครศรีธรรมราช ให้การสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำตามความเหมาะสมให้แก่เกษตรกร รายเก่า(ปี ๒๕๖๐) และรายใหม่ (ปี ๒๕๖๑)

๕. ติดตามผลผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ รายเก่า(ปี ๒๕๖๐) จำนวน ๑,๐๘๑ ราย

๖. กำกับ ติดตาม รายงานผลความก้าวหน้าโครงการถึง กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กรมประมง

ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่

ระดับจังหวัดนางสาวชอุ่ม สุขช่วย นักวิชาการประมงชำนาญการ และนายธีรพงศ์ ไกรนรา หัวหน้ากลุ่มพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการประมง

ระดับพื้นที่ ประกอบด้วยประมงอำเภอ ดังนี้

- | | |
|------------------------------|------------------------------|
| ๑. นายนิรันดร์ อุบลสุวรรณ | ประมงอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช |
| ๒. นายเอกมัย มาลา | ประมงอำเภอปากพนัง |
| ๓. นายสมเกียรติ อินทร์ชู | ประมงอำเภอหัวไทร |
| ๔. นางกัญจรัตน์ เชื้อทองธานี | ประมงอำเภอฉวาง |
| ๕. นายสมศักดิ์ ทองคง | ประมงอำเภอทุ่งสง |
| ๖. นายสมคิด คำดัส | ประมงอำเภอเฉลิมพระเกียรติ |
| ๗. นายสุชาติ ยังทรัพย์ | ประมงอำเภอชะอวด |
| ๘. นายชม อนาคต | ประมงอำเภอเชียรใหญ่ |
| ๙. นายทรงชัย เส็งไสต | ประมงอำเภอท่าศาลา |
| ๑๐.นางสาวบุญญาภา ศรีรินทร์ | ประมงอำเภอช้างกลาง |
| ๑๑.นางเกื้อนุกุล กาธรรมณี | ประมงอำเภอลานสกา |
| ๑๒.นางจุฑาทิพย์ สุกเสน | ประมงอำเภอร่อนพิบูลย์ |
| ๑๓.นางยุวดี สุกุลแก้ว | ประมงอำเภอพระพรหม |
| ๑๔.นายพาสนธรรม ใจสนุก | ประมงอำเภอขนอม |
| ๑๕.นางสำรวาย ชุมวรรฐายี | ประมงอำเภอสิชล |
| ๑๖.นายวรรต สุกสวัสดิ์ | ประมงอำเภอนาบอน |

ผลการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ (รายใหม่) ได้รับส่งเสริมความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต คือ พันธุ์ปลากินพืช พันธุ์ฟรังกิมจู พันธุ์ไก่พื้นเมือง พันธุ์หม่อนผล เมล็ดพันธุ์ผัก ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ (รายใหม่) จำนวน ๑,๑๙๓ ราย (รายเดิม ปี ๒๕๖๐) จำนวน ๑,๐๘๑ ราย รายละเอียดในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ผลการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำแนกตามชนิดของปัจจัยการผลิต เฉพาะอำเภอขอนแก่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชนิดปัจจัยการผลิต	จำนวน / ราย	รวม (ตัว, ต้น, ถู)
พันธุ์ปลากินพืช	๕๐	๔๓,๖๐๐
พันธุ์ฟรังกิมจู	๕๐	๑๕๐
พันธุ์ไก่พื้นเมือง	๕๐	๒๕๐
พันธุ์หม่อนผล	๕๐	๒๕๐
เมล็ดพันธุ์ผัก	๕๐	๕๐
ถังหมัก กากน้ำตาล เศษพืช และสารเร่ง พด.	๕๐	๕๐

๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปี ๒๕๖๑ (รายใหม่) จำนวน ๕๐ ราย ได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการ โดยผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรกลางและศึกษาดูงานในแปลงต้นแบบ

๓. การติดตามผลผลิตของเกษตรกรรายเดิม (ปี๒๕๖๐) จำนวน ๑,๐๘๑ ราย และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต คือ พันธุ์ปลากินพืช ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ (รายใหม่) จำนวน ๑,๑๙๓ ราย จำแนกรายอำเภอ รายละเอียดในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ การสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำให้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำแนกรายอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนพันธุ์สัตว์น้ำ (ตัว)
๑	พิบูล	๕๑	๑๒,๐๐๐
๒	เมืองนครศรีธรรมราช	๓๔	๖๙,๗๐๐
๓	ชะอวด	๓๔	๒๕,๐๐๐
๔	เชียรใหญ่	๗๐	๑๑๕,๘๐๐
๕	ท่าศาลา	๕๐	๕๑,๒๐๐
๖	จุฬาภรณ์	๕๑	๕๗,๑๐๐
๗	ทุ่งใหญ่	๕๒	๕๕,๙๐๐
๘	ช้างกลาง	๒๒	๑๑,๘๐๐
๙	พระพรหม	๓๙	๒๘,๑๐๐
๑๐	สิชล	๘๓	๘๔,๙๐๐
๑๑	นบพิตำ	๓	๙๐๐
๑๒	ลานสกา	๖	๑,๕๐๐

๑๓	ปากพั้ง	๒๓	๔๓,๒๐๐
๑๔	ร่อนพิบูลย์	๑๙	๒๖,๔๐๐
๑๕	ทุ่งสง	๒๗	๒๔,๔๐๐ (ยังไม่ได้รับพันธุ์ปลา)
๑๖	เฉลิมพระเกียรติ	๓๖	๔๕,๑๐๐
๑๗	พรหมคีรี	๘	๓,๕๐๐
๑๘	หัวไทร	๕๐	๙๐,๔๐๐
๑๙	ถ้าพรธรรมา	๑๔	๕,๕๐๐
๒๐	บางขัน	๕๐	๓๙,๙๐๐
๒๑	นาบอน	๓๘	๑๕,๗๐๐
๒๒	ฉวาง	๕๐	๓๑,๔๐๐
๒๓	ขนอม	๓๘	๔๓,๖๐๐
รวม		๘๖๘	๘๘๑,๐๐๐

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

- ๑.เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมด้านพื้นที่ เช่นไม่มีพื้นที่นา พื้นที่สระน้ำน้อย
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการยังขาดแรงจูงใจในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

ประมวณภาพกิจกรรมโครงการ

การฝึกอบรมโครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตภาคการเกษตรและสร้างแรงบันดาลใจในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่
 ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ ศาลาประจำหมู่บ้าน บ้านเจดีย์หลวง หมู่ที่ ๔ ตำบลควนทอง
 อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช



การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกรพื้นที่อำเภอหนอง



การฝึกอบรมเกษตรกรโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านข้างซ้าย ม.๕ ตำบลข้างซ้าย อำเภอพระพรหม ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยมี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครศรีธรรมราช เป็นเจ้าภาพหลัก



